Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 193. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 9-го ВЕРЕСНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 9, 1978 No. 193. VOL. LXXXV

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У НАУКОВОМУ КОНҐРЕСІ У ФРАНЦІЇ

Париж. (В. К.) — У днях від 28 серпня до 2 вересня 1978 р. відбувся в Екс-ен-Провенс (Південна Франція) 14-ий Конґрес Міжнародної Федерації Модерних Мов і Літератур, до якої належить близько двадцять наукових товариств з різних континентів. Федерація існує вже 50 років, тому її 14-ий Конґрес був ювілейним, для відзначення п'ятидесятиріччя.

В Конґресі взяли участь від Українського Вільного Університету д-р В. Косик і д-р О. Вітошинська. Зголосив свою участь від Манітобського Університету також проф. Я. Рудницький, котрий, однаке, не міг прибути через участь в іншій міжнародній конференції.

Всіх учасників було 480. Більшість з них мали доповіді в комітетах (на пленарних сесіях було лише декілька виступів). Доповіді українських учасників відбулися у вівторок, 29 серпня, в 9-му комітеті, яким провадила проф. Ганна Єхова з Університету Париж-3 (Нова Сорбона). Під загальною темою „Слов'янський світ" в комітеті були виголошені доповіді в такому порядку: д-р В. Косик на тему „Іван Франко і питання визволення українського народу, 1875-1910", д-р О. Вітошинська „Жидівське питання в творах І. Франка", д-р А. Тумінс „Голос автора і голос суспільства в творах Достоєвського".

Звичайно працювало паралельно дев'ять комітетів, в кожному з яких було по три доповіді вранці і три по обіді. Усіх доповідей було біля 350. Вони відносилися до різних загальних тем, як наприклад: „Рефлекси історії", „Письменники — свідки їхньої епохи", „Конформізм і революція", „Література і суспільство", „Погляди на ЗСА", „Теперішня Африка", „Німецька література", „Латинська Америка", „Проблеми сучасного світу", „Література критика", „Сатира", „Нарратологія", „Стилістичний підхід", „Мовознавчі причинки", „Марксизм і література", „Література і революція", „Політика і література в XX ст.", „Література й історія" і т. д.

Наведені загальні теми деяких комітетів показують, що ця міжнародна наукова конференція давала широкі можливості участи, в тому також участи українських науковців. Прикро ствердити, що українці не скористали якслід з цієї нагоди. Зокрема не скористали українські науковці і наукові центри ЗСА й Канади. Доповіді були в англійській і французькій мовах (деякі в німецькій), отже мовних перешкод не було.

У Конґресі взяли участь мовознавці, літературні критики і соціологи із 40 країн світу, в тому теж з соціялістичних країн-сателітів Москви. Не було нікого з країн СССР.

Я. Славутич в антології „Поети Канади"

Едмонтон (Н. Н.). — Щойно вийшла у світ антологія англомовної поезії „Поети Канади", що охоплює 200 найкращих канадських поетів за 400 років. Книгу склав відомий поет і літературознавець Джон Роберт Коломбо, даючи лише по одному віршеві кожного автора, поряд біо-бібліографічної сильветки про нього. У цій антології на стор. 158-159 уміщено твір Яра Славутича „Хай би гнів я в сирій землі", що вперше з'явився в збірці „Оаза" (Едмонтон, 1960), а тепер передрукований у його книзі „Зібрані твори, 1938-1978". Це єдиний український автор у Канаді, що його пошановано включенням до антології — підсумкового видання скарбів канадської літератури.

Яр Славутич

Англомовні переклади творів Яра Славутича з'являються в канадських виданнях не вперше; так, раніше були вони вміщені і в таких антологіях чи збірниках: The Ukrainian Poets, 1189-1962 (University of Toronto Press, 1963), Chinook Arch: A Centennial Anthology (1967), Canadian Literature (University of British Columbia, 1969), Volvox: Poetry from the Unofficial Languages of Canada in English Translation (Vancouver, 1971).

Крім того, Яр Славутич автор двох книжок в англійському перекладі: Oasis: Selected Poems (1959), The Conquerors of the Prairies (1974). Його твори перекладено також на німецьку, французьку, еспанську та литовську мови.

Американські науковці створили „людську" інсуліну

Дюарті, Каліфорнія. — Пресове агентство Ю Пі Ай інформує, що група американських науковців Міста Надії з (Сити оф Говп) та з приватної фірми Південного Сан Франсіско Дженетек, відкрила „людську" інсуліну, необхідну для метаболізму цукру. Відкриття зможе допомогти 10 мільйонам діябетиків в Америці. Досі користувалися тільки тваринною інсуліною.

Перша група науковців спочатку створила штучні ґени, які є генетичним кодом для двох основних частин інсулінової протеїни. Тоді ці науковці додали ці гени до бактерії, засобивши її поживою. Бактерія помножилася і в ході дальшого процесу відтворила багато відбиток із сегментів протеїни. Опісля науковці відокремили ці сегменти від бактерії, і їх разом сполучили, створивши молекулу, що саме й є інсуліною, яку винайшли. Дальші досліди виказали, що інсуліна є ідентична, що її витворює тіло людини.

Д-р Рахміель Левін, заступник директора Крайового Медичного Центру в Сиґі оф Говп, де саме відбулася значна частина цього винаходу, сказав, що це значить, що в короткому часі продукція людської інсуліни буде можлива на велику скалю. Це матиме велике значення. Перш усього цей винахід забезпечить діябетиків формою інсуліни, подібної до тієї, що її звичайно продукує людський організм, а це поступово виелімінує досі вживану тваринну інсуліну, яка — зокрема інсуліна перещеплена з корови чи свині — на деяких діябетиків впливала неґативно. Продукт цього винаходу також повинен бути менш коштовний, аніж досі вживана інсуліна. Випродукування людської інсуліни має тим більше значення бо постачання зростаючого населення кількості цього гормону вже з 1980 роком стало б акутною проблемою. Щоб випродукувати тваринну інсуліну потрібну для одного пацієнта хворого на цукрицю на рік часу — треба добути цю підшлункову залозу з 10-ох коров.

Одначе, як твердив д-р Левін — ще треба багато дослідів, заки цю синтетичну інсуліну можна буде використовувати. Він припускає, що заки вона появиться в продажу — пройде ще два до п'ять років.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК В НІКАРАҐУА СПАРАЛІЗУВАВ ЖИТТЯ КРАЇНИ, ЗАГРОЖУЄ УПАДКОМ УРЯДУ

Манаґуа, Нікараґуа. — Ройтер інформує, що загальне напруження в Нікараґуа, цій південноамериканській країні, продовжує зростати, загрожуючи упадком уряду президента Анастасіо Сомози, якого покищо піддержує армія, але натомість він втратив піддержку робітників і селян, які два тижні тому проголосили загальний страйк в країні, який триває досі, та зростає на силі. Сотні громадян Нікараґуа облягають консулят З'єднаних Стейтів Америки, намагаючись одержати візу до ЗСА у випадку, як ситуація погіршуватиметься, або, як висловився один аплікант, „стане драматичною".

Про це, що ситуація погіршується і що урядові вихоплюється ініціятива з рук, свідчать також розпачливі заяви президента Сормози про те, що противників його режиму піддержує венесуельський президент Карльос Адреас Перез і що політичними дорадниками президента Картера є „марксисти". Венесуеля, як відомо, намагалася скликати конференцію південноамериканських держав (ОАС) для перевірки ситуації в Нікараґуа. Така конференція мала початися в четвер, 7-го вересня ц. р., але вона напевно не матиме успіху, — кажуть політичні спостерігачі, — бо Сомоза називає венесуельського президента „інтервенціоністом". Також між іншими південноамериканськими державами немає ще покищо погодження. У столиці Нікараґуа постійно вибухають бомби, торохкотять скорострілі, розриваються ґранати. Вулиці патролюють сильні укріплення війська і панцерні вози. Усі бизнеси в країні закриті, населення починає відчувати брак харчів й інших предметів щоденного вжитку. Закриті також банки, школи й інші установи. Деякі південноамериканські країни намагаються посередничати у конфлікті, але рятувати самого президента Сомози ніхто не хоче.

У Вашінґтоні речник Державного департаменту Годдінг Картер заявив кореспондентам, що Сомоза намагається привернути довір'я Білого Дому до своєї політики. Амбасадор Нікараґуа у Вашінґтоні заявив в середу, 6-го вересня, що Рей Моліна, говорячи про „марксистів" в уряді президента Картера, висловлював тільки свою власну опінію, а не опінію уряду. Тим самим президент Сомоза намагається привернути довір'я до свого імени. Раніше Державний департамент категорично відкинув закиди речника Сомози про „марксистів" в Білому Домі, якими нібито мали б бути дорадники президента Патріша Деріян, Роберт Пастор і Марк Снайдер, які кількакратно атакували Сомозу й інших південноамериканських диктаторів за їхню політику відносно людських прав.

Державний департамент відкидає закиди колюмністів

Вашінґтон. — Представник державного департаменту Г. Картер III заперечив закиди відомих колюмністів Р. Евенса і Р. Новака про намагання цього департаменту усунути з консервового рекорду різкі вислови критицизму про нарушення прав людини в Арґентині, які були висловлені у свідченні асистента державного секретаря для прав людини, Патриції Деріян, перед членами підкомісії Палати Між-Американських Справ. „Мені невідома будь-яка спроба зробити зміни в тексті цього свідчення" — додав речник департаменту.

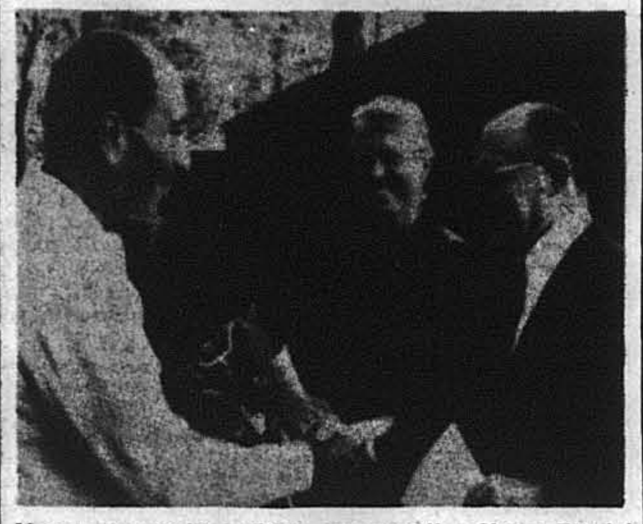
Йдеться тут про частину заяви Патриції Деріян, яка, відповідаючи на запит члена підкомісії Палати, чому вона була проти того, щоб Експорт-Імпорт Банк лав позичку Арґентині, сказала, що Арґентина порушує людські права та „систематично вживає тортури, швидкі екзекуції політичних дисидентів, зникнення та ув'язнення тисяч осіб без обвинувачення, включаючи матерів, церковних діячів, монашок, лідерів робітників, журналістів, професорів і членів організацій прав людини".

Уряд Нікараґуа обвинувачує Патрицію Деріян, що вона була марксисткою. Державний департамент відкинув ці твердження раніше. Речник державного департаменту, мавши на увазі обвинувачення в ідеологічних упередженнях, заявив, що ця адміністрація, членом якої є Патриція Деріян, і її агенція керується загальними принципами в обороні людських прав, незалежно від ідеологічної системи урядів.

Картер проголосив обмеження підвишок

Вашінґтон. — Пресове агентство Ю Пі Ай інформує, що у вівторок, 5-го вересня ц. р., персидент Картер проголосив, що він для 3,5 мільйона військового персоналу і федеральних урядовців обмежить їхню підвишку до 5,5 відсотка, тобто на близько три відсотки менше, як це зарекомендував федеральний дорадчий комітет. Наголошуючи боротьбу з інфляцією, Президент заявив, що він тому відкинув рекомендацію федерального дорадчого комітету, який пропонував 8,4 відсотка підвишки, щоб наблизити висоту платень федеральних урядовців, до тих платень, що їх отримують ті, які працюють у приватній індустрії. Це обмеження підвишок, — твердив Картер, — дозволить федеральному урядові дати приклад робітничим юніям і приватній індустрії для боротьби з інфляцією конкретним прикладом, а не словами". Картер також заявив, що зупинити інфляцію — найбільшу загрозу крайового економічного зросту і добробуту населення — не зможе один чоловік, а всі спільно.

„ВЕРШИННА КОНФЕРЕНЦІЯ" В КЕМП ДЕЙВІДІ ПОШИРЮЄТЬСЯ

Учасники „конференції на вершинах" в Кемп Дейвіді [зліва]: Єгипетський президент Анвар Садат, президент ЗСА Джіммі Картер та ізраїльський прем'єр Менахен Беґін.

Кемп Дейвід. — „Вершинна конференція" між президентом ЗСА Джіммі Картером, єгипетським президентом Анваром Садатом та ізраїльським прем'єром Менахемом Беґіном, яка почалася у цьому тепер найбільш дбайливо охоронюваному президентському вакаційному курорті минулої середи, 6-го серпня, із завданням промостити шлях до встановлення тривкого миру на Близькому Сході, поширилася в четвер, 7-го вересня, на високих військових урядовців і дорадників. Крім нарад президента Картера, президента Садата і прем'єра Беґіна, окремі наради в цьому ж Кемп Дейвіді відбули з ізраїльським міністром закордонних справ Моше Даяном і міністром оборони Ецером Вайцманом покликані президентом Картером з Вашінґтону секретар оборони Гаролд Бровн, державний секретар Сайрус Венс, дорадник президента в справах крайової безпеки Збіґнєв Бжезінські та деякий час віцепрезидент Волтер Мондейл. Ці поширені наради викликали здогади про можливість американських ґарантій безпеки і непорушности кордонів Ізраїля, включно з можливістю висилки туди американської військової залоги, хоча немає жадного офіційного потвердження тих здогадів. Сама „конференція на вершинах" президента Картера, президента Садата і прем'єра Беґіна тривала в тому другому дні нарад повних п'ять годин, з деякою перервою.

Хоча початково передбачалося, що наради можуть тривати тільки два-три дні, тепер уже передбачається, що вони продовжуватимуться також під час кінця тижня, з перервами на участь в Богослуженнях.

В Ірані продовжуються неспокої

Теґран, Іран. — Пресові агентства інформують, що неспокої в Ірані продовжуються, а в деяких місцевостях набирають навіть на силі, не зважаючи на заклики шаха Мохаммеда Реза Паглеві і його уряду та посилену увагу поліції. Демонструють проти урядових реформ в першу черґу релігійні групи мусулман, прив'язаність до релігії яких, використовують марксисти і комуністи з метою повалити теперішній уряд, а може навіть саму монархічну систему в Ірані і встановити лівий уряд. Ініціювані комуністами і так званим Народним Фронтом демонстрації набирають дуже часто драматичного обороту і в зударі з поліцією та військовими частинами гинуть десятки невинних людей. Виглядає однак, пише британський кореспондент Стівен Кенпатрік в лондонському „Таймсі", що ці жертви потрібні політичним екстремістам, бо вони викликають ланцюгову реакцію спротиву і посилюють антиурядові демонстрації.

В середу, 6-го вересня ц. р., уряд заборонив всякі масові збори, демонстрації і походи без відома поліції, але опозиція, а зокрема Народний Фронт, супротивляється цьому зарядженню і твердить, що не буде респектувати ніяких урядових постанов, поки новий прем'єр-міністер Яфаар Шаріф-Емані, якого назначив Шах і який навіть ще не затверджений парляментом не уступить зі свого становища.

Папа вітає зібраний народ „з теплом гумором і достоїнством"

Ватикан. — Пресове агентство Ройтер інформує, що у середу, 6-го вересня Папа Іван Павло І на своїй першій авдієнції перед зібраними 20,000 особами привітав їх з „теплом, гумором і достоїнством--, здобуваючи ентузіястичні оплески. Ця його зустріч з народом різнилася від поведінки на подібних авдієнціях його попередника, Папи Павла УІ, який іноді появлявся перед народом начебто відокремлений, замкнений в собі і поздержливий — завважують спостерігачі.

Зблизившись до публічної ватиканської авдієнційної залі, Папа зупинився, щоб поцілувати дитину, а потім, ставши на підвищенні та вказуючи на кардиналів, які його супроводили, сказав: „Я є тільки їхнім старшим братом".

Найбільш важливим висловом промови Папи, вважається його слова звернення до зібраних, щоб вони молилися за успіх конференції на вершинах в Кемп Дейвід, де має вирішитися справа миру на Близькому Сході.

НАРАДА У СПРАВІ РОКОВИН ГОЛОДОМОРСТВА В УКРАЇНІ

Ню Йорк. — Президія Всегромадського Комітету Жалоби й Скорботи в ЗСА по жертвах комуно-московського голодоморства в 1932-1933 рр. в Україні повідомляє всі Центральні Українські Суспільно-Громадські Організації і Установи на терені ЗСА, що наступна нарада Всегромадського Комітету відбудеться в неділю, 10 вересня ц. р., у приміщенні Централі УККА при 203 Друга евеню в Ню Йорку.

У МОСКВІ КРОФОРДА ЗАСУДИЛИ, АЛЕ ВИРОК ЗАВІСИЛИ

Москва. В четвер, 7-го вересня, московський суд засудив американського промисловця Франсіса Джей Крофорда на п'ять років ув'язнення, але вирок завішено і Крофорд уже поробив заходи на поворот до Чікаґо. Як відомо, Крофорда судили за нелеґальну торгівлю валютою та нелеґальний закуп шістьох античних самоварів. Крофорд не визнав своєї вини і цілу ту судову комедію вважалося за політичний трюк совєтської пропаґанди, мабуть, з метою добитися звільнення заарештованих в Америці двох совєтських шпигунів. Також „великодушність" совєтського прокурора і суду відносно завішеного засуду Крофорда вважається за совєтський трюк, щоб цим причинитись до великодушности американського суду відносно совєтських шпигунів, але з Державного департаменту негайно повідомлено, що совєтська судова комедія в Москві не матиме жадного впливу на поступування американського суду відносно совєтських шпигунів. Суджені разом з Крофордом три совєтські співобвинувачені одержали вирок від п'яти років каторги до конфіскати всього їхнього майна. Вони „признались" до вини.

ЗСА відклали процес над совєтськими шпигунами у зв'язку з приїздом Громика

Нюарк, Н. Дж. — Пресові агентства інформують, що федеральний суддя Фредрік Б. Ласей казав припинити на два тижні суд над двома совєтськими шпигунами, 39-річним Валдіком Енґером і 43-річним Рудольфом Чернаєвим, правдоподібно у зв'язку з поновним приїздом до З'єднаних Стейтів Америки міністра закордонних справ СССР Андрея Громика. Суддя Ласей заявив кореспондентам, що він у цьому випадку сам не рішає цієї справи та що про відложення процесу рішав генеральний прокурор Ґріффім Белл. Суд повинен би розпочатися 12-го вересня ц. р. Окружний прокуратор Роберт Дел Туфо заявив, що речники Адміністрації президента Картера не бажають, щоб візита Громика була притемнена процесом над двома совєтськими громадянами. Дел Туфо відмітив, що Ґріффін Белл вважає, що ЗСА, зваживши теперішню ситуацію в світі, повинні гостинно привітати Громика.

Обидва підсудні — Енґер і Чернаєв, колишні урядовці совєтської місії до Організації Об'єднаних Націй, були заарештовані службовцями Еф-Бі-Ай 20-го травня ц. р. у Вудбріджі, Н. Дж., як вони намагалися заплатити 20.000 долярів старшині морської фльоти ЗСА за бажані ними засекречені матеріяли, які відносились до Військової фльоти. Громико, який має в пляні задержатись в ЗСА до 26-го вересня, приїде на переговори з державним секретарем Сайрусом Венсом у справі договору про скорочення стратеґічної зброї. Підсудні, які можуть бути засуджені на досмертнє ув'язнення, перебувають тепер на волі під опікою совєтського амбасадора до ЗСА Анатолія Добриніна. Прокуратура ЗСА твердить, що Енґер і Чернаєв намагалися перебрати передані для них американським старшиною засекречені матеріяли, заховані в картонах від молока, помаранчевого соку і циґаретів, не знаючи про це, що старшина, якому вони заплатили 20.000 долярів, діяв в порозумінні з Еф-Бі-Ай.

Південна Африка відкинула плян Вальдгайма

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Агентство ЮПІ інформує, що уряд Південної Африки відкинув в середу, 6-го вересня ц. р., пропозицію генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма, яку він переслав до Ради Безпеки ОН, закликаючи її прийняти постанову про висилку до південно-західньої Африки більші військові частини ОН у числі 7.500 осіб і 1.200 цивільних спеціялістів, які допомогли б місцевим політичним партіям перебрати безкровно владу і встановити адміністрацію. У формальній ноті до Вальдгайма міністер закордонних справ Південної Африки Рилоф Бота заявляє, що уряд Південної Африки не визнає такої резолюції ОН і буде її протистановитися усіма засобами. Південноафриканські джерела стверджують однак, що міністер Бота не закрив цілковито дверей до миру і встановлення на території південно-західньої Африки самостійної держави, але при допомозі військової сили ОН не можна буде встановити влади, а тимбільше передати її чорному населенню, яке цьому почало формуватися і перебуває під впливом багатьох сил, зокрема марксистів і комуністів.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЗАПОВІДАЮТЬ ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ В ЧІКАҐО

Чікаґо (Р. Т.). — Окружна Управа СУА разом із своїми Відділами влаштовує тут свій традиційний „День Союзянки", присвячений 35-літтю жіночого журналу „Наше життя". Ця цікава імпреза відбудеться в неділю, 1-го жовтня ц. р., в залі Собору св. кн. Володимира при Оаклей вул. і Кортез.

Початок в год. 1-ій по пол. Головну доповідь виголосить редакторка „Н. Ж." п. Уляна Любович, лавреатка третього конкурсу Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Чікаґо, здобувавши свою нагороду (другу) за відому збірку спогадів „Розкажу Вам про Казахстан".

При каві і солодкім відбудеться коротка мистецька програма.

ПОМЕР БЛ. П. ІВАН МАРТИНОВИЧ

Вашінґтон, Н. Дж. — В четвер, 7-го вересня 1978 року, тут помер на 88-му році життя бл. п. Іван Мартинович, учасник Українських Визвольних Змагань. Панахиди будуть відправлені в суботу й неділю, 9-го і 10-го вересня ц. р., в похоронному заведенні Де Вос — 136 Вест Вашінґтон евеню, Вашінґтон, Н. Дж. Похорон у понеділок, 11-го вересня, о год. 10-ій вранці до церкви св. Миколая. Покійний залишив в жалобі доньку Ольгу, двох сестер в Україні, внучку Оксану й дальшу родину в ЗСА і Україні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перспективи миру

В середу, 6-го вересня ц. р., у місцевості Кемп Дейвід, віддаленій приблизно 50 миль від Вашінгтону, розпочалась рішальна для замирення на Близькому Сході вершинна конференція єгипетського президента Анвара ель Садата, прем'єр-міністра ізраїльського уряду Менахема Бегіна і президента З'єднаних Стейтів Америки Джімммі Картера. В часі привітання прем'єр Бегін обіцяв докласти усіх зусиль, щоб остаточно досягнути порозуміння, яке довело б до підписання мирового договору між Ізраїлем і Єгиптом у першу чергу, а опісля з іншими сусідуючими арабськими державами. Подібну заяву склав також єгипетський президент Садат, говорячи про виклик, який мусять прийняти обидві сторони і довести, з допомогою ЗСА, переговори до такого ступеня, з якого вже не було б відвороту, бо жадна сторона вже не може в сьогоднішніх обставинах позволити собі на проволікання, а тим більше на невдачу.

Треба сказати, що Білий Дім дуже прихильно поставився до цієї конференції, а президент Картер кількаразово хвалив Бегіна і Садата за їхню готовість вести переговори в справі замирення на Близькому Сході і заохочував обидвох державних мужів не боятися компромісів, бо тільки вони можуть забезпечити успішність нарад у Кем Дейвіді. Не можна, очевидно, говорити про великий оптимізм у Вашінгтоні, бо там усвідомляють собі труднощі, які наступлять на конференції з приводу розходжень між Бегіном і Садатом. Проте, як заявив президент Картер, „немає причин для надмірного оптимізму, але також немає причин до песимізму чи розпачі".

Виявляється, що найтвердішим горіхом на цих вершинних нарадах буде справа розв'язки проблеми палестинських арабів і виділення території для встановлення самостійної держави для них, чого настирливо домагається Єгипет і багато інших арабських держав. Знову ж президент Картер і Державний департамент ЗСА, які є повним партнером у переговорах, не прозраджують своїх плянів замирення, щоб, бува, котрась сторона не закинула їм тенденції. Політичні спостерігачі і коментатори, однак, думають, що Картер таки представить свій плян замирення на Близькому Сході, як буде для цього відповідна передумова, або якщо не дійде до порозуміння між Бегіном і Садатом. Як відомо, натяки на висилку американського війська, яке наглядало б за миром, Бегін категорично відкинув, кажучи, що народи на Близькому Сході, в тому числі ізраїльський нарід, повинні самі себе охороняти без втручання посторонніх сил.

Неспокій на Близькому Сході, та ще у пов'язанні з совєтсько-кубинським політичним і військовим втручанням в Африці і напруженні в Азії, чимраз більше зростаючою ворожнечею між Совєтським Союзом і Китайською Народною Республікою та „гонкою" в зброєнні у цілому світі — становлять дуже поважну загрозу для світового миру.

Тому слушно прем'єр Бегін окреслив конференцію в Кемп Дейвіді, запозиченою у Ватікані назвою „конкляве", висловлюючи заразом надію, що у висліді цього „конкляве" над тією відпочинковою оселею президента Картера піднесеться „білий дим" і світ тоді може сказати „Габемус пацем" — „Маємо мир". Якщо білий дим в Кемп Дейвіді не піднесеться, політичні обрії на Близькому Сході затягнуться хмарами, перспективи на мир змаліють і людство може пережити ще одну війну, тим разом може одну з найбільших, бо пристрасті і ненависть радше наростають, а не зменшуються. Ці пристрасті стараються поглиблювати комуно-московські імперіялісти, здійснюючи тим самим свої глобально-стратегічні імперіялістичні пляни.

Степан Женецький

НОВА ПОЛІТИКА ФРАНЦУЗЬКИХ КОМУНІСТІВ

Після прогри, що її потерпіла французька Комуністична партія (далі: ФКП) у парляментарних виборах, які відбулися у Франції в березні ц. р., французькі комуністи, щоб наново відзискати довір'я французів, застосовують нову політичну тактику. Про це свідчать найновіші потягнення, що їх застосовують ватажки ФКП у своїй політичній діяльності, за якими уважно слідкують західні політичні спостерігачі, а напевно ще уважніше кремлівські верховоди.

Найсуттєвішою зміною в цій новій тактиці є те, що французькі комуністи, правдоподібно, залишили політику, яку вони стосували від 1972 до 1977 рр. — спільно йти до виборів з лівими партіями, які, дійшовши до влади, запровадили б у Франції великі соціяльні реформи.

Під сучасну пору французькі комуністи явнославно залицяються до деголістів, тобто руху, що його започаткував генерал де Ґоль. Політичні спостерігачі завважили, що в останньому часі французькі комуністи вживають ту саму мову і роблять ті самі потягнення, що й де-голісти.

А щоб їхня нова лінія була сприємливою французам, французькі комуністи почали модифікувати деякі свої головні дотеперішні засади. Найважливішим потягненням в цьому напрямі є зміна їхньої постави до позиції Франції, разом з усіма наслідками, що стосується французької закордонної політики.

Як відомо, французькі комуністи досі були найзавзятішими противниками „force de frappe", тобто, розбудови французької атомової зброї, що її започаткував і сильно розбудував де Голь. В минулому році французькі комуністи зробили в цій справі зворот на 180 ступенів і тепер стали найгарячішими прихильниками розбудови атомової потуги Франції.

Атомова потуга Франції мала б, на думку її творця ген. де Голя і його прихильників, запевнити незайманість французької території на випадок війни. З другого боку, власне атомова потуга має запевнити повну політичну незалежність Франції під час миру, зокрема від Америки.

Спираючись на цю нову поставу відносно розбудови власної французької атомової зброї та повної політичної незалежности Франції, французькі комуністи стали поборювати през. Жіскара за його обережне наближування до Вашінгтону і Північно-Атлантійського Пакту (НАТО), вдаючи з себе французьких над-патріотів.

Ясна справа, що в той час, коли де-голісти справді пропаґують патріотизм, консерватизм, а навіть французький шовінізм, що глибоко корінять-ся у французькій історії — то французькі комуністи тільки зручно заграють на тих самих делікатних длх французів патріотичних струнах, але виключно для своїх партійних цілей. Але фактом є, що де-голісти й комуністи тепер голосять ті самі кличі, що є милими для французів „gloire et grandeur" - слава і величність.

Виходячи з цілком інших заложень, обі партії, де-голісти й комуністи, поєднуються в опозиції до плянів створення Европейського парляменту, що мав би бути вибираний голосами всіх европейських народів, чи вірніше держав, та проти прийняття Греції, Еспанії і Португалії до Европейської Економічної Спільноти.

Становище де-голістів, сильно попиране бувшим прем'єром Мішелем Дебре, є таке, що в об'єднаній Европі, над якою певно будуть верховодити Америка і Німеччина, незалежність Франції не буде повною. Таке саме становище в тій справі займають тепер і французькі комуністи.

Вияснення, чому французькі комуністи тепер ідуть такою лінією, треба шукати в причинах, що довели до розриву з соціялістами в 1977 році та прогрі лівиці в останніх парляментарних виборах в 1978 році.

В союзі з комуністами, французькі соціялісти здобули значну силу, що було, без сумніву, головною причиною розриву між обома партіями. Як показав досвід в інших европейських країнах, всюди там, де між лівицею находяться соціялісти, — комуністи завжди тратять впливи. В останніх французьких парляментарних виборах комуністи навмисне спричинили прогру лівиці, щоб не втратити впливів на користь соціялістів.

Французькі комуністи мали ще дві інші причини, щоб лівиця не виграла в останніх французьких парляментарних виборах:

1/ французька комуністична партія все ще держиться традиційного ленінськлого погляду про капіталізм та його можливу загибіль через внутрішні суперечливості;

2/хоч під сучасну пору зв'язки ФКП з Москвою не є в повній рабській залежності, як це було в минулому, але все ж таки вони ще є настільки сильні, що французькі комуністи поступилися волі Кремля і погодилися, щоб не настоювати на зміну теперішнього стану в Европі.

Вирішивши не грати другої скрипки після соціялістів, французькі комуністи, правдоподібно, беруть собі за приклад поступування італійських комуністів, значить, хочуть увійти в союз з урядовими партіями, що дає більшу можливість увійти до уряду і де будуть, як єдина партія, репрезентувати лівицю. За приклад подають повоєнні уряди де Голя, у яких комуністи брали участь.

Нова лінія французьких комуністів уможливлює їм не тільки залицятися до де-ґолістів, але рівнож дозволяє їм голосити подібні до їхніх патріотичні погляди на багато справ, включно з ролею Франції в Африці, як рівнож становище до Римо-Католицької Церкви, малих купців, малозаможних хліборобів тощо.

Стоїть тільки питання: ян рядові члени КПФ, сильно розчаровані з програної в останніх парляментарних виборах, приймуть цю нову лінію своїх ватажків і будуть їх далі сліпо у всьому слухати та виконувати їхні розпорядки — а чи скажуть „годі, досить водити нас за ніс" — і покидатимуть ряди партії?

Це покаже найближче майбутнє.

Беґін заявився за оборонною угодою з ЗСА

Єрусалим. — Прем'єр Беґін три дні перед виїздом на нараду в Кемп Дейвіді заявив, що він прийме „обопільну оборонну угоду зі З'єднаними Стейтами, включаючи американські військові вигоди в Ізраїлі", одначе він відкинув можливість перебування американських військ на Західньому побережжі Йордану.

Посилаючись на звідомлення про можливості використання американських військ для затримання миру на Близькому Сході, Беґін сказав, що його уряд відкидає всяку можливість перебування американського війська чи військ Об'єднаних Націй на окупованій Ізраїлем території, бо „ми не бажаємо, щоб чужинецькі вояки боронили наш народ".

Західні пресові агентства інтерпретують заяву Беґіна про оборонну угоду з Америкою як пом'якшення його відмови про замінення ізраїльських частин інтернаціональним військом на Західньому березі річки Йордан.

Беґін також поінформував пресу про те, що він і лідер опозиції Шімон Перес дійшли до згоди в таких пунктах: Єрусалим залишається столицею Ізраїля, Ізраїль ніколи не погодиться повернутися до кордонів з-перед 1967-го року та ізраїльські війська залишуться на Західньому побережжі Йордану „для оборони і безпеки держави, щоб ніколи більше не було кровопролиття".

М. Антонович

ЩЕ ПРО ПАРТІЇ

У своїй статті, надрукованій у „Свободі" 23-25 серпня ц.р., д-р Б. Цимбалістий пускає ще одну стрілу в українське партійне життя. Сьогодні належить до доброго тону нападати на партії й доказувати, що вони непотрібні. Поки це роблять люди меншого покрою, то це ще можна б зрозуміти, але коли такими справами займаються люди, які як д-р Б. Цимбалістий, мали б бути краще ознайомлені з цілою цією проблемою, то робиться сумно.

Основна теза автора зводиться до того, що він уважає, що політичних партій зовсім непотрібно, бо політичну діяльність можуть проводити і неполітичні партії. І це говориться зовсім серйозно! Звичайно, що політичну працю можуть і повинні робити не лише політичні партії, але й різні організації і групи, а то й приватні особи, але це ще зовсім не доказ, що політичних партій непотрібно.

Коли Б. Цимбалістому треба забити цвях у стіну, чи помалювати хату, чи зробити інші якісь малі поліпшення помешкання, то він візьме цвяха і заб'є в стіну, купить фарбу і помалює кімнату чи й хату, посадить коло хати квіти і покосить траву. Чи це означає, що не треба теслярів, мулярів, городників і т.д.? У щоденному житті кожний з нас виконує дуже різні функції, хоч має, звичайно, лише один, або в найкращому разі малу кількість різних фахів.

Так само і з політичною діяльністю. Її можуть принагідно виконувати комітети ад гок, КУК, УККА та інші громадські організації, окремі люди, але ж вони цією ділянкою не можуть і не будуть цікавитися постійно, так як вони цікавляться одним своїм фахом. А хтось же цим повинен займатися. Коли Б. Цимбалістий критикує партії за те, що вони мало роблять, що вони мають надто мало фахових людей, або й зовсім їх не мають, то з цим можна погодитися. Тільки знов, якщо якийсь учений пише пересічні або слабі статті зі своєї ділянки, то це ще зовсім не значить, що цю ділянку науки, або науку взагалі треба ліквідувати. Треба поліпшити рівень, треба рости, більше працювати, а не менше! Коли якийсь політик поганий, то це не значить, що всю політичну діяльність треба ліквідувати; коли якась партія не спромаглася витворити Черчіля, чи Бісмарка, то це не означає, що її не потрібно.

Як соціолог, д-р Б. Цимбалістий повинен знати, що середовище, ґрунт, мільє необхідні, бо без цього не може бути великих і добрих фахівців. А втім, звідки ми б знали чи якийсь політик добрий, коли б ми не мали й менше добрих, багато пересічних. У сучасну пору українська поезія на еміграції не може похвалитися надто великими успіхами. Чи ж це означає, що її зовсім не треба? Ми думаємо — саме навпаки.

Б. Цимбалістому та й авторові цих рядків дуже багато не подобається в українському політично-партійному житті української еміграції, але було б наївним з цього робити висновок Б. Цимбалістого. Зрештою, цілий ряд партій у нас постали на еміграції (УРДП, „Двійка", УСП тощо). На наших очах народжується ще один рух, який незабаром перетвориться в партію — ліва українська молодь. Це люди народжені вже в країнах нашого поселення, часто діти націоналістів, серед них є дуже освічені і здібні люди, чи вони нам з вами, друже Цимбалістий, подобаються, чи ні. Отже й практично Ви не маєте рації.

Б. Цимбалістому не потрібні партії, українські політичні партії. Це його право. Але, відкидаючи їх доцільність, він нагадує того звичайного робітника, який буде твердити, що учених наших непотрібно. І цей робітник міг би висунути такі самі арґументи, бо й справді серед українських учених на еміґрації немає Айнштайнів, чи принаймні Грушевських, чи Пулюїв, чи Горбачевських. Куди ж ми дійдемо?

Коли українське життя у вільному світі повинно бути сильним, нормальним і корисним, то нам треба усіх фахів, усі ділянки і чим вони будуть краще стояти, тим краще для цілої української спільноти. Викреслювати якісь ділянки з нашого життя лише тому, що комусь одному чи другому так хочеться, це демагогічно, смішно і в першу чергу шкідливо. І не Б. Цимбалістому виходити з такими єретичними думками!

І ще одне: якщо ми не виплекаємо партійно-політичного життя на щонайвищому рівні, то творити його тоді, коли нараз зміниться ситуація, буде вже запізно. За революції ми мали декілька слабих партій без традиції і знаємо до чого воно довело. Не повторюймо помилок минулого. Впливаймо на поліпшення праці партій, на демократизацію їх тощо, але ж арґумент, що партій, мовляв, непотрібно, так же само важить, як коли два українські лікарі посваряться між собою, а ми будемо казати, що лікарів не треба. Йдімо до висот і не займаймося зайвою демагогією.

Поки існують партії і мають своїх прихильників, доти, значить, вони потрібні. Ніщо на світі не вічне, минаються партії, минають умови, які їх витворили, але на їхнє місце прийдуть інші, як тепер у порожнечі постає українська ліва група. Вона повторює помилки колишніх партій і тим уже є дуже українською. Надіймося, що інші політичні партії відродяться, а деякі може й ні, але партії таки конечні.

З НАШИХ БУДНІВ

ПРО БРАТСЬКІ СОЮЗИ

З 29-ої Конвенції Українського Народного Союзу в Піттсбургу залишилося в мене чимало споминів, а навіть деякі гарні сувеніри, наприклад — конверта, в котрій короткий час зберігалась делеґатська дієта... Затямились мені також деякі цікавіші промови, чи то колеґ-делеґатів, або членів Головного Уряду, або й запрошених на бенкет почесних гостей. Я спеціяльно записав собі у свій записник привітальне слово почесної радної Марії Чучман-Демидчук, колись, якщо не помиляюся, з Ню Йорку, а тепер з Торонта.

Пані Марія пригадала собі давні-давні часи, як то вона колись брала участь в таких конвенціях УНСоюзу, на котрих жінки-делеґатки були, можна б сказати, невидальщиною. Ось, на одній такій конвенції, — розповідає пані Марія, — забирає слово делеґат та й каже:

— Шановні панове делеґати і ти, бабо!

Що ж виявляється?... Що між делеґатами на цю конвенцію була в залі тільки одна-єдина делеґатка, яку згаданий вгорі чоловічий шовініст мав безличність і відвагу назвати „бабою", — а ця відвага взялася в нього відав з того, що це була його власна жінка...

Ех, як багато змінилося в нашому Союзі з того часу! З підрахунків Рекордового Відділу, виходить що майже третина делеґатів на 29-ту Конвенцію УНС в Піттсбургу, це власне були делеґатки, наше активне союзове жіноцтво! Тому, либонь, мав правду мій добрий приятель і делеґат 175-го Відділу УНСоюзу в Детройті, колега Василь Папіж, коли на підгаєцькому „кокусі" висунув ідею — змінити статут нашої організації в цьому напрямі, щоб можна було назвати її „Братсько-сестрицькою", мовляв — щоб уже самою назвою — „Братський Союз", не дискримінувати жіноцтва. Але інші учасники „кокуса", земляки-підгаєчани, якось втихомирили цього гарячого оборонця жіночих прав, переконавши його, що покищо не треба ставити цієї пропозиції на порядок нарад, бо вона, мовляв, ця проблема, ще „не дозріла".

Зрештою, хтось з учасників дискусії поставив питання в справі формальній:

— А скільки прав мають чоловіки в Союзі Українок Америки?...

На цьому дискусію закрито.

ІКЕР

Богдан З. Казимира

ПОМІЖ СВОЇМИ У ВАРШАВІ

[2]

Упорядник, який хоч гураль з походження, чудово володіє українською мовою. Недаром він студіював теж у Києві. Про цю Антологію, на жаль, нема ще рецензій поза границями „демократичних країн", а вона варта того, щоб про її існування також довідалися українські науковці на теренах Північної і Південної Америки. Тому, щоб познайомити наших читачів із появою цієї небуденної публікації, коротко переповім розповідь д-ра Неуважного про працю над її формуванням. 15 років тому виникла була думка скласти і видати таку антологію. За першим пляном ця антологія мала бути пісенно-ліричною. Але Ф. Неуважни хотів показати повноту і багатство української лірики. Тому порішено було ввести теж староукраїнську поезію. У виданій антології находиться 70 відсотків новоперекладених текстів, поміщено 37 творів народної поезії, 10 поетів XУ-XУIII ст., і велику кількість надбань авторів XIX і XX сторіч. Разом поміщено твори 110 українських поетів, які переклали 67 авторів. Д-р Ф. Неуважни згадав, що під час праці над перекладами поважне число польських літераторів хотіли допомогти у підготовці текстів.

В. Слободнік згадав, що він став перекладати українську поезію ще між двома світовими війнами. В 1940 р. переклав у Львові „Мойсея" Ів. Франка. Коли під час воєнної хуртовини покидав Львів і переїздив на Захід, його переклад „Мойсея" затратився. Коли це почув д-р Неуважни, зауважив, що має несподіванку для В. Слободніка, бо його переклад „Мойсея" не пропав, а попав до архіву Ів. Франка в Києві і він його бачив, коли там працював.

Є. Литвинюк згадав, що текст „Листа запорожців до турецького султана", що повний гумору і сатири, він знав уже 10-літнім хлопцем. Цей текст навчив його дядько з Києва.

Після дискусії і обміну думками з упорядником і перекладачами, декілька унів. студентів уміло прочитали твори деяких українських поетів.

По закінченні зустрічі була ще змога говорити з доцт. Неуважним і Є.Литвинюком. Це високо образовані люди повні поетичної ніжности, добре обізнані з культурними надбаннями українців. Їм незвичайно бажалося б почути, що думають українські літератори і поети про цю антологію. Дехто з них знає особисто або тільки з листування д-ра Яр. Рудницького з Монтреалю, д-ра К. Біду з Оттави, чи д-ра Ю. Луцького з Торонта і просили їх вітати. Варшавські зустрічі варті відмічення, вони вказують, що культурне життя там пульсує.

У висліді цієї зустрічі я набув один примірник Антології, а Єжи Литвинюк подарив з дописком „На пам'ятку милої зустрічі" свій переклад „Кантелятар" Еліяса Льоннрота (1802-1884), який причинився до пробудження національної свідомости фінляндців.

Театр опери і балету міститься у великому комплексі Великого Театру. Під час війни німці знищили дощенту цей комплекс. Після визволення Варшава відбудувала Великий Театр, включаючи в ньому усі найновіші удогіднення модерної техніки. Театр опери і балету, це його офіційна назва, приміщується в правому крилі Великого театру і має 1,900 місць. На фронті перед будинком стоять пам'ятники Станиславові Монюшці і Войцєхові Богуславському. Увагу глядача приковує пам'ятник героям Варшави, що є на чоловому місці перед будинком Великого Театру.

Майже всі вистави в театрі опери і балету йдуть при випроданих місцях і необзнайомленому в обставинах тяжко отримати квиток. Це не була для мене новина, бо з подібним явищем доводилося зустрічатися у Відні. Але знайомства п-і Анни Хранюк допомогли дістати три квитки і ми, разом з її мамою, пані Улітою, мали змогу бачити „Страшни Двур", оперу Ст. Монюшки. Нутро театру опери і балету вражає вмілим пов'язанням модерної будівельної техніки, вибагливістю канделябрів, чудової паркетової підлоги тощо. Словом, приміщення театру опери і балету можна зарахувати до одного з кращих у Центральній Европі. Під час перерви була змога оглянути різні вистави, зв'язані з існуванням і діяльністю Варшавської опери. На почесній таблиці, в одному місці, подані прізвища визначних артистів, що тут виступали. Між ними находимо прізвища двох українців, світової слави оперних співаків, а саме: Соломію Крушельницьку, драматичне сопрано, і Олександра Філіппе-Мишугу, ліричного тенора. В іншому місці, на столі розложені книжки, що мають відношення до сцени, музики, мистецтва тощо. Переглядаючи їх, находжу монографію Станислава Мєрчинського п. з. „Музика Гуцульщини" (Краків, Польське Музичне В-во, 1965, 199 стор.), яку тепер тяжко знайти на книгарських поличках. Щасливим збігом обставин я мав змогу купити цю студію.

Міжнародний Книжковий Ярмарок

В другій половині травня ц. р. відбувався в Палаті культури і науки 23-ій Міжнародний Книжковий Ярмарок. Обширні залі були заповнені щось коло 200 тисяч різними титулами, що їх виставили видавничі доми країн Варшавського Бльоку, як теж видавці із капіталістичних країн. На книжкових полицях видавництв з Чехо-Словаччини, Румунії, Югославії, Польщі і СССР (Україна чомусь взагалі не була заступлена) я шукав за українськими виданнями. Дарма, їх не було. Тільки деякі польські В-ва виставили декілька перекладів українських авторів.

Науковці, публіцисти й інші

При УСКТ гуртуються теж науковці, публіцисти, літературознавці та інші, які мають свої зустрічі, на яких обговорюють або зачитують свої твори. Вони об'єднані у Гуртку Творчої Інтеліґенції. Між ними є Остап Лапський — поет, Іван Шелюк і Антін Верба — прозаїки, Мирослав Вербовий — публіцист, Ярослав Полянський — диригент, Володимир Паньків і Богдан Боберський — графіки, Степан Козак, Василь Назарук, Фльоріян Неуважни і Микола Сивіцький — літературознавці, Михайло Балій — мовознавець, Тетяна Голинська, Остап Лапський, Антін Середницький і Микола Сивіцький — автори підручників для українських шкіл, що їх видало Державне В-во Шкільних Підручників. При Варшавському Університеті існує катедра української мови і літератури. Головою цієї катедри є доцент д-р Фльоріян Неуважни, а викладачами д-р Степан Козак і д-р Михайло Балій.

Три роки тому один із членів Гуртка Творчої Інтеліґенції відвідав Північно-американський континент. Він був у ЗСА і Канаді. Йдеться про Миколу Сивіцького, якого тут чули, коли він мав доповіді про життя українців у Польщі, або знають його з його писань. Я мав теж змогу його запізнати під час короткого побуту у Варшаві, бачити його працьовитість і завзяття. Біографія Миколи Сивіцького незвичайно цікава. Це людина середнього віку. Йому тепер буде 61 рік життя, воєнний інвалід. Це дитина Дубенщини. Своє початкове знання здобув як самоук, з книжок і газет. Маючи 15 років, попав на чорну листу польської поліції, бо збирав підписи за українську школу в рідному селі. В 1939 р. поступив у нижчу рільничу школу в Тростянці на Луччині, але по кількох місяців його звідти викинули, бо підозрівали в приналежності до ОУН.

В жовтні 1939 р. його заарештували органи НКВД під тим же закидом і засудили на 5 років каторги. До початку війни в 1941 р. відбував кару в Куйбишеві, а потім у таборах Воркутстроя на далекій півночі. Після відбуття кари його скеровано в січні 1945 р. як польського громадянина в польську армію, з якою пройшов фронт аж до Ельби.

Після війни залишився у Польщі, вчився в середній школі, а в 1956 р. закінчив філологічний факультет Варшавського університету, отримавши акад. ступінь магістра. М. Сивіцький був одним із перших організаторів відродження українського життя в післявоєнній Польщі. Його бачимо на різних постах. Він був секретарем Організаційного Комітету УСКТ, першим секретарем редакції тижневика „Вільне Слово" і редактором шкільного відділу газети. В 1960 р. його викинули з редакції тижневика, бо писав „не по лінії" і він перейшов на посаду коректора польського тижневика, де працює досі.

[Продовження буде]

Нові видання НТШ

Під час вакаційних місяців появилися дві книги у виданнях Наукового Товариства ім. Шевченка: „Богдан Лепкий" авторства д-ра В. Лева, як „Записки НТШ" ч. 193, Михайло Грушевський, статті, спогади, документи і коментарі" за редакцією д-ра М. Стахова, як „Записки НТШ" ч. 194.

Книга про Богдана Лепкого є обширною роботою на 400 сторінок, численно ілюстрована зі вступним словом проф. Константина Біди і покажчиком імен. У ній проф. В. Лев подрібно розглядає, аналізує і коментує життя і творчість Богдана Лепкого. Книга складається із 53-ох розділів, упорядкованих у чотирьох частинах. Перша частина охоплює життя і творчість Лепкого, його життьовий шлях, його захоплення малярством і музикою і його педагогічну працю. Найбільше місця присвячується тут відтак його літературній і науковій роботі. Проф. Лев характеризує тут його поезію через всю її тематику і різнорідність, а згодом обговорює всі його більші твори в ділянці прози. Лепкий свою наукову роботу посвятив літературі і літературознавствові.

Друга частина книги займається родоводом і матеріялами до історії роду Лепких. Третя частина охоплює бібліографію праць, книг і друків Богдана Лепкого. При кінці є зміст книги англійською мовою.

Друга публікація про Михайла Грушевського є збірною роботою, під редакцією сл. п. проф. д-ра Матвія Стахова. Книжка складається з таких праць: д-р Микола Андрусяк „Михайло Грушевський як історик, народник і державник"; д-р Богдан Романенчук „Михайло Грушевський як письменник, літературний критик та історик літератури"; сл. п. проф. Пантелеймон Ковалів „Михайло Грушевський у боротьбі за українську мову"; ред. Василь Модрич-Верган „Михайло Грушевський як публіцист"; д-р Микола Чировський „Михайло Грушевський як дослідник українського господарства"; та й д-р Матвій Стахів „Чому М. Грушевський повернувся в 1924 році до Києва? (Жмут фактів і уривок зі спогадів). При кінці слідує три окремі розділи, упорядковані і коментовані М. Стаховим під такими наголовками: „Деякі матеріяли про діяльність Грушевського на еміґрації"; „Деякі матеріяли про большевицький наступ на Грушевського" та й „Деякі матеріяли про світогляд Грушевського".

Книгу видано для відзначення 110-роковин з дня народження великого історика, за мовною редакцією Л. Полтави. Книжка має 236 сторінок. Обидві праці появляються в новому оформленні мистця Богдана Титли, який і надалі оформлюватиме чергові випуски „Записок".

Микола Чировський
Науковий секретар НТШ

Японський прем'єр Фокуда виїхав до країн Перської Затоки

Тегран, Іран. — Аґентство ЮПІ інформує, що прем'єр-міністер японського уряду Такео Фокуда виїхав у кількаденну подорож до країн Перської Затоки — Ірану, Савдійської Арабії, Об'єднаного Арабського Емірату і Ґвотару. У вівторок, 5-го вересня, Фокуда прибув до Ірану, цієї стратегічної і багатої в нафту країни, яка доставляє найбільше цієї сировини до Японії. Японського гостя щиро вітали в Ірані, бо це перша офіційна візита японського прем'єра у тій країні. У своїй історичній подорожі по арабських країнах Фокуда має намір нав'язати глибші зв'язки з членами ОПЕКУ (країни експортери нафти) і познайомитись з місцевими потребами, які допоможуть японському урядові у широких зв'язках з арабським світом. В Ірані все ще продовжуються неспокої, спричинені мусулманськими екстремістами, і це відчувалося навіть у привітанні японського гостя, бо всюди на вулицях патрулювали військові панцерні вози, а летовище в Теграні охороняли посилені відділи війська.

Св. п. Марко Любомир Геврик

Св. п. Марко Л. Геврик

Мов громова блискавка рознеслася по Вінніпеґу сумна вістка, що 19 липня 1978 р. в автомобілевому випадку в Монтреалі загинув трагічно 21-річний Марко Любомир Геврик, одинокий син відомих громадських діячів, мґра Івана і Стефанії Гевриків.

Марко народився в Вінніпеґу, вихований в релігійному і національному дусі, закінчив „Елмвуд Гай Скул" та почав студії механічної інженерії, до якої мав надзвичайні здібності. Вчився в Рідній Школі УНО і Курсах Українознавства, був членом Пласту, належав до Канадського Бой-Скавту, УМСА та був членом Українського Народного Союзу, Відділ ч. 445. Був веселої, життєрадісної вдачі, любив музику й мистецтво. У вільних хвилинах займався спортом, пам'ятаючи стару засаду, що в „Здоровому тілі — здорова душа". У всіх ділянках спорту займав перші місця, як кошиківка, відбиванка, футбол, біг, перегони тощо. Спортові дружини, до яких він належав і ними керував здобували медалі не лише у провінційних, але й всеканадських змаганнях.

Ранком 19 липня полетів літаком до Монтреалю, де мав бути учасником Школи Міжнародних Перегонів, а після того вибирався відвідати родину в Америці. Подзвонив батькам, що щасливо заїхав і вибирається з друзями оглядати чудові околиці, які нагадують йому Швайцарію. Сів до малого авта, як пасажир, і при зударі з другим автом йому вдалося врятувати одного друга, але сам не встиг вискочити з авта і загинув.

Похорон бл. пам. Марка Любомира відбувся дійсно величаво з участю з понад тисячі осіб молоді й старших, які заповнили катедру св. Володимира й Ольги у Вінніпеґу під час Панахиди в п'ятницю, 28 липня, та в суботу, 29 липня, на Св. Літургії.

Панахиду служили: о. пралат д-р В. Кушнір, о. митрат Й. Пуляк, о. митрат Р. Добрянський, о. митрат С. Іжик, о. протоігумен д-р М. Гринчишин, о. Р. Кисілевський, о. Г. Олійник, о. Й. Андріїшин, о. П. Романишин, о. проф. С. Тарнавецький і о. Е. Пільків. Співав хор під керуванням Юрія Гнатюка, в склад якого входили співаки хорів Ліги Визволення України, парафії Св. Покрови, Українського Об'єднання та інші. Прощальні проповіді під час Панахиди виголосили: о. митрат Р. Добрянський (по-українськи) і о. протоігумен д-р М. Гринчишин, ЧНІ (по-англійський).

Наступного дня, в суботу, 29 липня ранком, заупокійну Архиєрейську Св. Літургію відслужив і глибоко філософічну проповідь виголосив ВПреосв. Митрополит Кир Максим Германюк та зложив співчуття родині від Церкви і громади по втраті надійного Марка. Служили вищезгадані священики.

Тлінні останки зложено на цвинтарі Всіх Святих біля Пам'ятника Стрілецької Могили. Над могилою прощальне слово від спортових дружин, в яких Марко був спортовим провідником, виголосив директор школи Т. Миррі. Під кінець свого зворушливого слова згадав, що спортові дружини, до яких Марко належав, втратили талановитого, улюбленого провідника, а за братерство і його любов до друзів спортовців без різниці національної чи расової приналежности, Елмвуд Гай Скул творить фундацію на цілі спорту в імені Марка Любомира Геврика. Домовину несли кузини: Борис та Ігор Процаки, Орест та Ігор Геврики і друзі: Дж. Бучок, С. Кембпел, В. Заяць і Дж. Рей.

У глибокому смутку лишив Марко своїх родичів: Івана і Стефанію Гевриків, сестру Лідію у Вінніпеґу, сестру Марію, замужню за Лева Чировського в Ню Дзерзі, стрийка Андрія Геврика з дружиною Катериною та синами Орестом і Ігорем у Вінніпеґу, вуйка Лукіяна Процака з дружиною Марією та синами Ігорем і Борисом у Вінніпеґу, стрийка Богдана Геврика з дружиною Ольгою, кузина Тита з дружиною Софією і синами Адріяном, Романом і Олександром, всі у Філядельфії, тету Михайлину Клипмуш, кузина Ігоря Климпуш з дружиною Вірою і донею Лесею, кузина Лева Климпуша з дружиною Любою й сином Василем і донею Діяною — всі в Україні. Полишив шкільних товаришів, друзів спортовців і багато приятелів.

Жаль невимовний огортав людей, коли батько й мати прощалися в останнє з дорогим сином, вони плакали а з ними плакали всі присутні. Зі сльозами на очах родина, друзі спортовці і молодь кидали квіти у відкриту могилу, на які опускали домовину з останками покійного Марка на вічний спочинок а біля домовини покладено безліч вінків і квітів.

Після похорону відбувся в Лінкольн Мотор Готелю спільний поминальний обід — тризна. Програмою провадив швагер Покійного — д-р Лев Чировський з Ню Джерзі. Трапезу поблагословив о. митрат Р. Добрянський. Прощальні промови виголосили: сенатор Павло Юзик від себе і УНСоюзу, як також передав співчуття родині з уповаження Їх Блаженства Андрея Митрополита Греко-Православної Церкви Канади, Юрій Гвоздулич від Президії УНО Канади, Головної Управи Української Стрілецької Громади, Централі КУК і кооперативи „Калина" а також передав співчуття родині від бувшого головного предсідника УНС і його дружини М. і Й. Лисогорів, Люба Чайковська від Центральної Управи Організації Українок Канади, М. Новицький від Філії УНО і БО в Вінніпеґу, лікар д-р Р. Бучок, який підчеркнув кришталькість характеру та глибоку живу віру покійного Марка, о. митрат С. Іжик промовляв в імені Митрополита і духовенства. Лев Чировський в імені родини зложив всім сердечну подяку за вияв співчуття, за похоронні Богослуження, квіти, пожертви на Шевченківську Фундацію, на Служби Божі та за численну участь в похороні бл. пам. Марка Любомира. Кінцеву молитву провів о. протоігумен М. Гринчишин, ЧНІ.

Численна участь в похороні громадянства, духовенства, на чолі з Митрополитом Кир Максимом, була виявом пошани не тільки для бл. п. Марка Любомира, але також і для батьків Покійного — заявив о. ред. С. Іжик. Мґр Іван Геврик — це всім відомий суспільно-громадський і політичний український діяч. Голова УСГ, голова Контрольної Комісії УНСоюзу, голова кооперативи „Калина", провідний член УНО і БО, голова Будівельного Комітету для поставлення пам'ятника на Могилі Героїв на цвинтарі Всіх Святих у Вінніпеґу та вміло влаштовує національні імпрези. Його бажанням було, щоби його одинокий син пішов його слідами, але Господь забрав його до Себе. Хай з Богом Спочиває. ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

о. С. Іжик

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 6-го лютого 1978 року, відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий ТАТО, ДІДУСЬ І БРАТ

св. п. проф. д-р МИХАЙЛО ТЕРШАКОВЕЦЬ

Цією дорогою хочемо скласти щиру подяку усім тим, які допомогли нам гідно й достойно відпровадити нашого дорогого Покійника на місце вічного спочинку, та старались облегчити наші тяжкі переживання. Хай ласкавий Господь відплатить Їм Сторицею за все. Наша особлива вдячність належить о. Мітратові Маріянові Бутринському, який помимо перевантаження своїми душпастирськими обов'язками, прибув із Чікаґо, щоб проводити та кермувати усіми похоронними обрядами. Ми також дуже вдячні о. Крилошанинові, Юрієві Ковальському, який не зважаючи на затяжну зиму приїхав з Канади й також брав участь у всіх похоронних відправах. Неменше цінимо труд та посвяту о. Мітрата Володимира Андрушкова, який серед дуже несприятливої зимової погоди та особистих труднощів, приїхав здалека, щоб хоч взяти участь у відслуженні Парастасу. Парохові Покійного, о. Левові Любинському, дякуємо за дбайливу духовну опіку в часі довгої недуги, за часті відвідини хворого з Найсвятішими Дарами в шпиталі та дома, як рівнож за зорганізування похорону, як також о. Тарасові Лончині за співслужіння у всіх похоронних відправах. Ми дуже вдячні о. Ігуменові, д-р Володимирові Ґавлічеві, ЧСВВ, давньому приятелеві Покійного за його співучасть у відправах на цвинтарі в Бавнд-Бруку. Завдяки вищезгаданим Отцям всі похоронні Богослужби випали незвичайно достойно, згідно з усіми обрядовими вимогами, а жива українська мова надала їм повного зрозуміння та глибини. Багато приявних твердили, що хиба ще в ріднім краю були учасниками таких похоронних відправ. До цього причинилися у великій мірі також хористи з церкви св. Архистратига Михаїла під проводом п. Петра Длябоги, за що їм наше велике Спасибіг.

Зокрема мусимо подякувати о. д-р Іванові Гриньохові за відслуження в Мюнхені Божественної Літургії в день похоронів, а Всечеснішим Отцям: Монсініорові Михайлові Федоровичеві та о. Крилошанинові Василеві Стебельському за відслуження св. Літургій в 40-ий день. З черги хочемо зложити сердечну подяку усім промовцям, які востаннє прощали Покійного, а це: о. Мітрат В. Андрушків, голова Священичого Т-ва св. Андрея — від бувших учнів, інж. Євстахій Филипович — від Ділового Комітету відзначення 100-ліття Української Академічної Гімназії у Львові, Ілярій Мазепа, голова Парохіяльної Ради — від парохії св. Архистратига Михаїла. Всі три промовляли після Парастасу. Отець Лев Любинський, як парох і учень Покійного, прощав його під час Заупокійної Літургії. Під час Тризни: о. Мітрат М. Бутринський — від Їх Блаженства, Патріярха Йосифа та парафії св. Володимира і Ольги в Чікаґо, о. Ігумен д-р В. Ґавліч — як приятель Покійного і родини, о. Тарас Лончина (УКУ), проф. д-р Б. Романенчук (НТШ), ред. Василь Качмар (Краєве Т-во за Патр. Устрій УКЦ), д-р Роман Осінчук (Укр. Лікарське Т-во), Дарія Мосора-Франкен (бувші учні Акад. Гімназії), мґр Іван Костюк в імені проф. Степана Шаха в Мюнхені. Всі ці щирі та теплі слова приятелів не тільки віддавали пошану нашому дорогому Покійникові, але були й рівночасно великою моральною піддержкою для зболілої родини.

Докторові Володимирові Пушкареві ми сердечно зобов'язані за його старання та вдячні за велику поміч у зорганізуванні похорону, як також за вміле переведення Поминок.

В імені Покійного ми дякуємо всім учасникам похоронних обрядів, а особливо тим, які не зважаючи на дуже прикру зимову погоду так численно супроводжали його в останній дорозі на цвинтар в Бавнд-Бруку. Зокрема велика подяка тим, які несли домовину, та тим, які жертвували Божественні Літургії за упокій його душі.

Ми глибоко вдячні нашим приятелям та знайомим за численні усні та письмові вияви співчуття, за моральну піддержку та поміч у хвилинах нашої великої скорботи. Особливо багато серця й зрозуміння ми зазнали від пань Галини, Вікторії та Маріянни Вакуловських, пані Анни Любинської, пані Галини Крохмалюк, Євгенії Онуфренко та панства Ірини й Володимира Медухів. З великою подякою подаємо список жертводавців, які в пам'ять Покійного зложили свої датки на різні цілі. Пожертви були зложені частинно на руки родини, а частинно під час Тризи, на руки пп. Юліяна Татунчака і Любомира Люби. Цей список, ще не був проголошений в пресі:

На фонд розбудови парафії св. Архистратига Михаїла у Філядельфії, зложили: по дол. 25.00: Ірина і Володимир Медуха, Віра і д-р Володимир Кліш, Ярослава і д-р Олександер Фаріон (Чікаґо); по дол. 20.00: Валентина і Михайло Дуцилович, Михайло Насевич; по дол. 10.00: Галина і Степан Кульчицькі, Зенон Маланчук, Олександра і Василь Дорошенко, Володимир Обущак, Євгенія Онуферко, Ірина і Володимир Процюк, Марія і Богдан Мізак, Наталія і Омелян Татунчак, Анна Любинська, Галина і Теодор Крочак, Марія і Стефан Ковалишин, Наталія Карплюк, Стефанія і Богдан Макух, Микола Процик, Пантелеймон Процик, Юліян Татунчак, Марія Филипович, Софія і Любомир Люба, Христина і Богдан Турчинюк, Ірина і Тарас Ванчицький, Христина і Степан Чорпіта, Іван і Анна Дзівак, Стефанія і Лев Пушкар, Іван Антоняк; по дол. 5.00: Щупаківський Іван, Слонська Дарія, Онуферко Люба і Маркіян.

На Патріярший Фонд: по дол. 25.00: о. Крилошанин Василь Стебельський, Дарія і інж. Дмитро Кузик, інж. Тимяк Сидір, д-ри Дарія і Ярослав Миндюк; дол. 20.00: д-р Богдан Бабій; дол. 15.00: Галя і Михайло Кузьмінський; по дол. 10.00: Володимир Горбовий, інж. Євстахій Филипович, Лев Пушкар; дол. 5.00: Іван Струк.

На Наукове Товариство ім. Т. Шевченка, дол. 50.00: Ірина і інж. Богдан Чайковський разом з Олімпією і Романом Хойнацьким; по дол. 25.00: д-р Богдан Романенчук, Таня і інж. Роман Левицький, Ярослава і д-р Володимир Ґалан; дол. 20.00: Меланія і Іван Покорський; по дол. 10.00: Наталія і Василь Качмар, д-р Наталія Пазуняк, Галина Крохмалюк, Євгенія Онуфренко.

На Енциклопедію Українознавства: дол. 25.00: Марта і інж. Олександер Турчин разом з Михайлиною Княжинською; дол. 20.00: Люба і Маркіян Онуфренко; по дол. 10.00: д-р Володимир Пушкар, Анна Любинська, мґр Іван Костюк, Марія Ковалишин.

Фонд Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету: 100.00 дол. — Нана і д-р Ростислав Сочинські; 70.00 дол. — Приятелі Марії Терашковець з Універс. Рокефеллера в Н.И.

На цьому місці хочемо висловити також глибоку вдячність усім нашим та Покійного приятелям, які в його пам'ять зложили свої щедрі пожертви прямо до даних установ (НТШ, Патріярший Фонд, Ґарвардські студії) а списки яких були вже подані в пресі. Особливо гарно відгукнулись бувші учні, складаючи пожертви на Фонд Альманаху Академічної Гімназії.

Накінець хочемо зложити подяку Похоронному Заведенню п-ва Насевичів за взірцеве переведення похоронів, щиросердечну допомогу у полагодженні формальностей та переборенні всіх труднощей, як також за правдиво християнське співчуття для опечаленої родини.

ДІТИ, ВНУКИ І РОДИНА

Ще про виставку Гомотюк-Зєлик

Дня 23-го липня у залі бібліотеки на Союзівці, відбулась одноденна виставка образів кисти артистки-малярки Гомотюк-Зєлик. Презентованих на ній було 37 творів, самі олії. Більшість з них це пейзажі, квіти, величний львівський Юр, гірські церкви, Гантер, Союзівка і праці з її перебування в Італії. Картини, що можна на них годинами дивитись і ніколи не скучиться, бо сама люблю малярське мистецтво. Пані Гомотюк-Зєлик типова експресіоністка, хоча в цій виставці можна було подибати відтінь імпресіонізму і то в трьох чудових пейзажах великого формату. Кільканадцять років знаю цю талановиту артистку-малярку з виставок ОМУА в Ню Йорку. Вона зробила колосальний проґрес під фаховим оком великого мистця Михайла Мороза. Вона не спочиває і далі поглиблює своє вміння, знання і вдосконалює його, а кожен мазок, що кладе вона на полотно, звірюється мені це немов мої живі істоти, якими я живу і дорожу й тому то сліпо можна пані Гомотюк-Зєлик зарахувати до передової авангарди українських мистців малярів.

Наталія Войновська

Карпатський Лещетарський Клюб в Клівленді, Огайо

ділиться сумною вісткою з своїми Членами та всім Українським Громадянством, що дня 30-го серпня 1978 року, по тяжкій недузі, відійшов у Вічність на 62-му році свого трудолюбивого життя, наш заслужений і всіми люблений, кілька-кратний Голова Клюбу

бл. п.

Д-р МИРОСЛАВ ОРЛОВСЬКИЙ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружині, Донькам і Родині Покійного висловлюємо наші найглибші співчуття.

Управа КЛК, Клівленд

В пам'ять нашого Сердечного Приятеля

бл. п. д-ра Осипа Любчака

складають:

на Фонд Української Катедри при Гарварді:

Христина і Ярослав Восвідка	$100.00
Ольга і Роман Граб	100.00
Анна і Юрій Лопатинські	50.00
Володимир Онуферко	100.00
Роман Рак	100.00
Софія і Ярослав Рожанковські	100.00
Ольга і Александер Смаль	100.00

На Наукове Т-во ім. Шевченка

Ольга і Юрій Руденські	$ 50.00
Любомира і Михайло Пежанські	10.00
Ярослав Рак	10.00

У четвер, 31-го серпня 1978 р., загинув трагічно на 17-му році життя, Єдиний, Дорогий син СЕРГІЯ і ЛІДІЇ

бл. п.

СТЕПАН ЛАЗУРЕНКО

Залишив у глибокому смутку:
своїх БАТЬКІВ
сестру ОЛЬГУ з мужем ДЖЕЙМС ГОЛЛАНД
дві бабусі — ЗІНАЇДУ ЛАЗУРЕНКО і МАРІЮ БІЛИНСЬКУ і численну Родину:
цьоцю ОКСАНУ ШУСТОВ з мужем ВІТАЛІЄМ
вуйка ЗЕНОНА БІЛИНСЬКОГО з дружиною ҐЕРТРУДОЮ і дочкою ЛІДОЮ
кузенів:
ІННУ ЛАСКА з мужем ЮРІЄМ і дочкою ЗІНОЮ
АЛЛУ КОПАЧ з мужем ІВАСЕМ
двоюрідного вуйка ПЕТРУСЯ МИХАЙЛЕНКА з дружиною КЛАРОЮ і дочкою ГАНУСЕЮ

ПОХОРОНЕНИЙ бл. п. СТЕПАН на Українському Православному Цвинтарі у С. Бавнд Бруку, Н. Дж., поруч свойого дідуся сл. п. полк. Степана Лазуренка.

ПАНАХИДИ

у дев'ятий день смерти відбудуться у СУБОТУ, 9-го ВЕРЕСНЯ, коло свіжої могили та у церкві св. Андрія Первозванного у Детройті.

Підготова до видання наукового збірника про творчість Лесі Українки

Величину і силу народу оцінюється його матеріяльними надбаннями, мілітарними спроможностями та й культурними здобутками, творами вияву його духових потенцій. Саме в тому духовому світі перед ведуть одиниці, які переростають і випереджують своїх сучасників силою свого розуму і духа. Їм долею суджено пізнати минуле, відчути сучасне і передбачити майбутнє, суджено радіти і терпіти долею цілого свого народу. Таких людей звикли ми називати велетнями розуму і духа, таким одиницям, часто ще за їхнього життя, віддається признання, а то й поклін. У випадку поневолення нації тих провідників окупант карає згідно з його карними кодексами, або творчість їхню піддає науковій фальшивій інтерпретації. Висотою вияву пошани і зрозуміння творчости геніїв міриться духовий рівень цілого народу, з якого ці проміненти виростають.

Український нарід у своїх приповідках, переказах і піснях зберіг пам'ять про давнину і тим дав доказ глибокої мудрости. Все ж таки, усні перекази не можуть рівнятися і заступити писаної історії. Серед нас українців покутує враження ігнорування писаним словом. Надалі плекаючи таку неґативну рису, не здивуймося, що нашу історію — так, як і в минулому, так і в майбутньому, світ оцінюватиме (та й наші потомки) на підставі чужих, тенденційно викривлених праць, ворожих ідеї самостійности України.

Конкретно. Мова йдеться про творчість Лесі Українки. Гордимося нею, ставимо пам'ятники, але щоб допомогти нам самим і нашим нащадкам пізнати ідеї, до яких стриміла поетеса, зробили ми, неспівмірно мало із нашими еміґраційними можливостями.

У 100-ліття народин Лесі Українки вийшла велика праця під видавництвом Української Вільної Академії Наук в ЗСА, це Хронологія життя і творчости Лесі Українки, що її написала її сестра О. Кривинюк. В тому ж році Організація Українських Жінок в Канаді перевидала драму „Бояриня". Менші праці спорадично друкувалися у часописах і журналах.

В тому ж, 1971 році, постав Світовий Комітет для відзначення 100-річчя народин Лесі Українки під патронатом Світового Конґресу Вільних Українців і Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Одним із перших завдань того Комітету, це підготова і видання Збірника, праць про творчість Лесі Українки в опрацюванні українських науковців на еміґрації. Науковці із свого завдання вив'язалися, праці написані. Тепер черговий етап, видання Збірника. На нас усіх лежить моральний обов'язок допомогти видати Збірник. Не проволікаймо цієї важливої справи! Кожен проґавлений день ослаблює нас, відсуває в сірий кінець духових шукань і надбань передових народів світу.

Творчість Лесі Українки широкогранна: ліричні твори, поеми, драми, оповідання літературно-критичні та публіцистичні статті. Ніжна вона і сувора, мужня і читлива, наснажена мудрістю віків, озброєна майстерністю великих мистців слова, борець за волю свого народу. Леся Українка глибоко переживає колоніяльне становище України, слабосилих і нездатних до рішучих дій своїх земляків любить і ганить, хоче наснажити відвагою і силою до боротьби за волю.

Еміґраційній нашій молоді, яка вимагає конкретних, а не мряковинних даних про силу українського ума і духа, слід допомогти в її пошуках. Допоможім же їй пізнати генія Лесі Українки, видаючи цикл праць про творчість поетеси в Науковому Збірнику!

Ласкаві пожертви, або передплату в сумі 12 дол. за один примірник просимо пересилати на адресу голови Фінансової Комісії:

Maria Charyna
6934 Ditman,
Philadelphia, Pa. 19135

Мирослава Ласовська-Крук